

STRIJD TEGEN BUREAUCRATIE VAN DE ÉÉN-KINDPOLITIEK

DWANG NOG STEEDS MIDDEL OM BELEID UIT TE VOEREN

GPD, 14 januari 2008

"Ze grepen met geweld mijn benen en de chef van de gynaecologie-afdeling bleef op mijn onderbuik drukken en persen en noemde dat een 'onderzoek'. Ik heb me nog nooit zo vernederd gevoeld". Dit vertelde mevrouw Zhang Bei (29) aan de *Zhongguo qingnian bao* (*Jeugdkrant van China*), die haar verhaal vandaag op de voorpagina afdruckte. In een ongekend staaltje van persvrijheid lanceert de krant een aanklacht tegen de bureaucratie die de één-kindpolitiek met zich meebrengt.

(Door Jan van der Made)

BEIJING (GPD) De *Jeugdkrant* zet nog net geen vraagtekens bij die politiek zelf, maar een goed lezer heeft aan een half karakter genoeg. Mevrouw Zhang Bei was werkzaam in het Ziekenhuis Nummer 1 van Bengbu, een stad in de arme provincie Anhui. Daarnaast was ze vice partijsecretaris van de Communistische Jeugdliga. Mevrouw Zhang trouwde in april 1996. Bij het huwelijk kreeg ze een 'geboortepannings adviesboekje' en een 'één-foetusgeboortepas' die verstrekt worden door het plaatselijke bureau voor geboortepanning.

De hierin omschreven 'verwachte geboortedatum' (lees: de vroegste datum waarop het eerste en enige kind geboren mag worden) was 15 januari 1997. De ellende begon toen de heer Song, een stafid belast met de uitvoering van de een-kindpolitiek in het ziekenhuis in juli had opgemerkt dat mevrouw Zhang zich 'schuldig' had gemaakt aan een 'ongeregistreerde zwangerschap voor het huwelijk'. Met twee man dwong hij mevrouw Zhang op de sofa van het kantoor waar ze werkte en na een 'onderzoek' stelde hij vast dat ze al langer dan vier maanden zwanger was. Hij eiste dat mevrouw Zhang abortus pleegde en kreeg bijval van directeur Yao Naichang van Ziekenhuis Nummer 1.

QUOTUM

De directie was van mening dat mevrouw Zhang het 'één-kindquotum' van haar werkeenheid in het ziekenhuis in gevaar had gebracht. Locale bureaus voor geboortebepanking vertellen iedere werkeenheid hoeveel kinderen er geboren mogen worden. In sommige werkeenheden worden zelfs lijsten bijgehouden van de maandelijkse periode. Wanneer een werkneemster over tijd is, dan praten autoriteiten eindeloos op haar in om een abortus te plegen.

Want indien het toegestane aantal kinderen in de werkeenheid wordt overschreden, dan kunnen er sancties in de vorm van geldboetes geheven worden. Weliswaar was dit het eerste kind van mevrouw Zhang, maar het feit dat ze (nota bene hooguit een maand) zwanger was voordat ze trouwde en de 'één-foetusgeboortepas' in ontvangst nam, zou de autoriteiten van het geboortebepankingsbureau kunnen ontstemmen, zo vreesde het ziekenhuis, en dat zou slecht zijn voor de goede naam en helemaal voor de kas.

ZAAK HEROPEND

De dag na het 'onderzoek' had mevrouw Zhang last van bloedverlies en vroeg onmiddellijk zwangerschapsverlof aan. Een abortus weigerde ze. Daarom werd besloten tot harde sancties: mevrouw Zhang werd uit de partij gezet, ze verloor haar baan en haar salaris werd stop gezet. Maar ze liet het er niet bij zitten en daagde het ziekenhuis voor het gerecht. Daar voerde het ziekenhuis aan dat ze 'al maanden niet op haar werk was verschenen, ze bemiddelaars van het ziekenhuis de deur had gewezen. Ook was ze niet meer naar de politieke studieklassen gekomen en had nagelaten haar partijlidmaatschap te betalen'.

Dankzij het proces, en de nodige druk van het stadsbestuur dat mevrouw Zhang welgezind was, werd uiteindelijk besloten haar zaak te heropenen. Resultaat: mevrouw Zhang kreeg haar baan en partijlidmaatschap terug, maar niet haar functie van vice-partijsecretaris van de Communistische Jeugdliga. Ook het gemiste salaris wordt niet uitgekeerd. Mevrouw Zhang wil het er niet bij laten zitten. Een nieuw onderzoek is waarschijnlijk want, zo besluit het artikel, de 'centrale autoriteiten hebben geëist dat deze zaak voor eens en voor altijd wordt afgerond'.

PROPAGANDA

Dat de zaak nu op de voorpagina van een van China's landelijke kranten staat, is opmerkelijk. Het duidt op een tijdelijke versoepeling van de persvrijheid. Maar ook is het propaganda voor het gerechtelijk apparaat dat burgers aangemoedigt om, bij onheuse behandeling door autoriteiten, naar het gerechtshof te stappen. Maar volgens een advocaat in Peking moet er echter nog heel wat gebeuren voordat Chinese burgers de angst om naar de rechter te stappen verliezen. "In China is er geen scheiding van de macht. Als een zaak zich toespitst op politieke kopstukken, is hij bij voorbaat verloren".

© Jan van der Made